

lige disse er. Ud fra et miljømæssigt sigte er jordforureningers omfang og alvor således ikke nødvendigvis afhængig af, om de er sket fra de virksomheder, der er opført op miljøerstatningslovens liste.

Endelig fremhævede Jordforureningsudvalgets betænkning, at miljøerstatningslovens objektive ansvar alene angår skade, der er forvoldt af de farlige eller forurenende aktiviteter, som omfattes af virksomhedens godkendelse og ikke - som det vil være tilfældet efter jordforureningslovsforslaget - tillige skader, der skyldes andre dele af den samme erhvervmæssige aktivitet.

Lovforslaget

Nærværende lovforslag baserer sig på de vurderinger, der blev støttet af et flertal af medlemmerne i Jordforureningsudvalgets betænkning om ikke at indføre et ubetinget grundejeransvar, men til gengæld indføre et ubetinget forureneransvar for erhvervmæssig og offentlig aktivitet, samt forurening fra olietanke til boligopvarmning. For så vidt angår de ovenfor nævnte spørgsmål vedrørende forsikringsordninger, som en del af medlemmerne af dette flertal lagde afgørende vægt på, vil disse blive nærmere omtalt nedenfor.

Efter miljøerstatningsloven er der som ovenfor nævnt objektivt erstatningsansvar for særligt miljøfarlige virksomheder for så vidt angår skader, der forvoldes ved den særligt miljøfarlige aktivitet.

Det kan næppe anses for fuldt afklaret i retspraksis og den juridiske litteratur, i hvilket omfang miljømyndighedens krav om betaling for udlæg for selvhjælps-handlinger forudsætter et erstatningsansvar for forurenere. Det må dog formentlig lægges til grund, at udgifter til selvhjælps-handlinger, der er udført med hjemmel i miljøbeskyttelseslovgivningen, kan kræves betalt uden hensyn til skyld hos forurenere, i det omfang denne er undergivet det objektive erstatningsansvar efter miljøerstatningsloven.

Med hensyn til dette betalingsspørgsmål udvider lovforslagets ubetingede påbudsmodel i praksis kun i et begrænset omfang den betalingspligt i henhold til erstatningsregler, som virksomheder omfattes af bilaget til miljøerstatningsloven har, for så vidt angår skader, der er indtrådt efter miljøerstatningslovens ikrafttræden og som forvoldes som led i den særligt miljøfarlige eller forureningstruende aktivitet.

Påbud efter det nærværende forslag til jordforureningslov er således ikke betinget af, at miljøskaden er opstået som følge af virksomhedens miljøfarlige eller -truende aktiviteter, ligesom påbudsadgangen heller ikke er udelukket i tilfælde, hvor virksomheden har

fulgt ufravigelige forskrifter i lovgivningen. Miljømyndighederne vil, som det fremgår af forslaget til kapitel 5 desuden i en række tilfælde kunne meddele påbud om undersøgelser, selvom forurening er sket før dette lovforslags og miljøerstatningslovens ikrafttræden. I modsætning til miljøerstatningsloven vil miljømyndigheden også i disse tilfælde efter at have foretaget en selvhjælps-handling kunne gøre et betalingskrav gældende overfor virksomheden.

Der vil således med den foreslåede påbudsadgang navnlig være tale om en udvidelse af betalingsforpligtelsen i forhold til de virksomheder, der ikke er omfattet af bilaget til miljøerstatningsloven.

For den foreslåede påbudsadgang er det ikke en betingelse, at forureningen er sket som led i en erhvervmæssig aktivitet, når blot forureningen stammer fra den pågældende virksomhed eller det pågældende anlæg. Heraf følger, at forureninger, der sker som følge af f.eks. brand og hærverk, vil være omfattet af påbudsadgangen. Herved finder Miljø- og Energiministeriet, at de af Jordforureningsudvalget opstillede målsætninger for en påbudsmodel bedst kan opfyldes.

For privatpersoner, hvor det ikke vedrører villaolietanke, der er omfattet af den obligatoriske forsikringsordning for villeolietanke, er det fundet mest rimeligt, at disse alene kan påbydes undersøgelser og afværgeforanstaltninger, hvor de har handlet uforvarsligt eller har udvist en adfærd, der er omfattet af strengere ansvarsregler efter anden lovgivning.

Nærværende lovforslag tager som nævnt udgangspunkt i Jordforureningsudvalgets overvejelser om behovet for i lovgivningen at indføre et ubetinget forureneransvar, der uden normering af erstatningsregler, giver adgang til at meddele påbud til en kreds af forurenere, der er bredere end den af miljøerstatningsloven omfattede kreds.

Gennemførelse af et ubetinget ansvar, som foreslået i nærværende lovforslag, betyder således, at miljøerstatningsloven ikke længere vedrørende jordforurening vil få selvstændig betydning for miljømyndighedernes administration af påbud om undersøgelser og oprydninger mv., bortset fra jordforureninger, der er sket efter miljøerstatningslovens ikrafttræden den 1. juli 1994 og frem til nærværende lovforslags ikrafttræden. Derimod vil miljøerstatningsloven også fremover få væsentlig betydning i det omfang, der bliver behov for at føre civile erstatnings-sager på jordforureningsområdet.

Det er tilsvarende heller ikke relevant for administrationen af lovforslagets påbudsregler, om de udgifter, som forurenere måtte skulle afholde til opfølgning af et undersøgelses- eller oprydningspåbud efter